

Parmakla Satır Takibinin İlkokul Öğrencilerinin Sesli Okuma Hızına Etkisi¹ Effect of Finger Line Tracing on Primary School Students' Reading Aloud Rate¹

Tülay GÜVENCE², Özgür BABAYİĞİT³

Makale Türü: Araştırma Makalesi

Başvuru Tarihi: 07.02.2023

Kabul Tarihi: 04.06.2023

Atf İçin: Güvence, T. ve Babayigit, Ö. (2023). Parmakla satır takibinin ilkökul öğrencilerinin sesli okuma hızına etkisi. *Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (AUJEF)*, 7(3), 532-547.

ÖZ: Araştırmanın amacı, sesli okuma yaparken parmakla satır takibinin ilkökul öğrencilerinin okuma hızına etkisini incelemektir. Araştırmada niceliksel tarama modeli kullanılmaktadır. Bu çalışmanın evrenini Yozgat ili Boğazlıyan ilçesinde öğrenim gören ilkökul öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklemini Yozgat ili Boğazlıyan ilçe merkezinde bir devlet okulu ve Yozgat ili Boğazlıyan ilçesi Yamaçlı kasabasında bulunan bir devlet okulunun 367 ilkökul öğrencisi oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak, ilkökul ikinci sınıf Türkçe çalışma kitabından "Gökyüzü Macerası" başlıklı metin kullanılmıştır. Veriler, her sınıf seviyesindeki öğrencilerden bir dakikada okudukları kelime ve harf sayıları not edilerek elde edilmiştir. Aynı zamanda öğrencinin satır parmakla takip etme veya satır parmağıyla takip etmeme durumu gözlenerek kaydedilmiştir. Araştırma sonucunda, sesli okuma yaparken gözle satır takibi yapan ilkökul öğrencilerinin bir dakikada 74,32 kelime okuduğu tespit edilmiştir. Sesli okuma yaparken parmakla satır takibi yapan ilkökul öğrencilerinin bir dakikada 60,12 kelime okuduğu anlaşılmaktadır. İlkokul öğrencilerinin sesli okuma yaparken parmakla satır takibi yapması, sesli okuma hızını %19 oranında yavaşlatmaktadır. Bağımsız gruplar için t testi sonucunda, sesli okuma yaparken gözle satır takibi yapan ilkökul öğrencilerinin bir dakikada okuduğu kelime sayısı ile sesli okuma yaparken parmakla satır takibi yapan ilkökul öğrencilerinin bir dakikada okuduğu kelime sayısının birbirinden anlamlı olarak farklılık gösterdiği anlaşılmaktadır, $t_{366}=3,52$, $p<0,05$. Sesli okuma yaparken gözle satır takibi yapan ilkökul öğrencilerinin bir dakikada okuduğu kelime sayısı, sesli okuma yaparken parmakla satır takibi yapan ilkökul öğrencilerinin bir dakikada okuduğu kelime sayısından pozitif yönde anlamlı farklılık göstermektedir. Bu durumda, ilkökul öğrencilerinde parmakla satır takibi yapmanın öğrencilerin sesli okuma hızında negatif yönde anlamlı bir azalışa neden olduğunu söylemek mümkündür. Araştırma sonucu kapsamında, sesli okumada parmakla satır takibi sesli okuma hızını azalttığından parmakla satır takibinin ilkökul öğrencilerine yaptırılmaması önerilmektedir.

Anahtar sözcükler: İlkokul, öğrenci, kelime, okuma hızı, satır takibi.

¹Bu araştırma birinci yazarın ikinci yazar danışmanlığında yürütülen tezsiz yüksek lisans dönem projesinden üretilmiştir.

²Öğretmen, Milli Eğitim Bakanlığı, tulaygüvence06@gmail.com, ORCID: 0000-0003-4096-2709 (Başlıca yazar)

³Doç. Dr., Yozgat Bozok Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü, ozgur.babayigit@bozok.edu.tr, ORCID: 0000-0001-6123-0609

⁴Bu araştırmada Yozgat Bozok Üniversitesi Etik Komisyonundan 18.05.2022 tarihli Karar No:33/23 "Uygundur" Karar Belgesi alınmıştır.

ABSTRACT: The aim of the study is to examine the effect of finger line tracking on reading speed of primary school students while reading aloud. Quantitative screening model is used in the research. The universe of this study consists of primary school students studying in Boğazlıyan district of Yozgat province. The sample of the study consists of 367 primary school students from a public school in Boğazlıyan district center of Yozgat province and a public school in Yamaçlı town of Boğazlıyan district in Yozgat province. As a data collection tool, the text titled “Sky Adventure” from the primary school second grade Turkish workbook was used. The data were obtained by noting the number of words and letters read by students at each grade level in one minute. At the same time, the student's following the line with his finger or not following the line with his finger was observed and recorded. As a result, it is seen that the students who follow the lines with their eyes while reading aloud read 74.32 words in one minute. It is understood that the students who follow the lines with their fingers while reading aloud read 60.12 words in a minute. The fact that primary school students follow lines with their fingers while reading aloud slows down the reading speed by 19%. As a result of the t-test for independent groups, it is understood that the number of words per minute read by primary school students who follow lines with their eyes while reading aloud and the number of words read per minute by primary school students who follow lines with their fingers while reading aloud, $t_{366}=3.52$, $p < 0.05$. The number of words read in a minute by primary school students who follow lines with their eyes while reading aloud shows a positive significant difference from the number of words read in one minute by primary school students who follow lines with their fingers while reading aloud. In this case, it is possible to say that following the lines with the fingers in primary school students causes a negative significant decrease in the reading speed of the students. As a result of the research, it is recommended not to have primary school students follow the lines with the fingers, since following the line with the finger reduces the speed of reading aloud.

Keywords: Primary school, student, vocabulary, reading speed, line following.

1. GİRİŞ

İlkokulun ilk yıllarında okuma dil becerisinin temelleri öğrencilere kazandırılmaktadır. İlerleyen okul yıllarında öğrencinin okuması geliştirilmektedir. İlkokul yıllarında öğrenciler okuma yaparken satırı parmak, kalem gibi nesnelere takip edebilmektedirler. Bunun en büyük nedeni öğrencinin okuma yaparken başka bir satıra geçmeyi önlemek istemesidir. Ayrıca bir satır okunup alt satıra geçilirken yanlış satıra geçme korkusudur. Bunun yanı sıra okuma sırasında kelimeyi atlamak istememesidir. Göz okuma yaparken satır üzerinde sıçramalar yaparak ilerlemektedir. Satır üzerinde sabit bir hızla kaymamakta, satır üzerinde belirli yerlerde sıçramalar yaparak ilerlemektedir. Satırı herhangi bir nesne ile takip etmek gözün sıçrama hareketine aykırı bir durum oluşturmaktadır. Parmak satır üzerinde kayarak ilerlemektedir. Ancak göz satır üzerinde sıçramalar yaparak ilerlemektedir. Bunun yanı sıra okuma yaparken göz parmaktan hızlı hareket etmektedir. Gözün hareketi ile kıyaslandığında, parmağın hareketi geriden gelmektedir. Giriş bölümünde öncelikle gözün okuma yaparken hareketleri açıklanmaktadır. Ardından okuma yaparken parmakla satır takibi incelenmektedir. Daha sonra sesli okuma konusuna değinilmektedir.

Okuma yaparken gözün ne şekilde hareket ettiğini incelemekte fayda vardır. Göz laboratuvarı müdürü Emile Javal 1879'da gözün satırlar üzerinde doğrusal bir şekilde kayarak değil, satır üzerinde sıçramalar yaparak hareket ettiğini tespit etmiştir (Akyol, 2021). Göz arka arkaya sıçramalar yaparak satırın bir parçasına odaklanmakta, her sıçramadan sonra duraklamaya geçmekte ve tekrar belirli bir alana odaklanmaktadır. Asıl okuma odaklanılan bu parçada olmaktadır (Yalçın, 2002). Okuyan kişinin gözleri sık sık duruşlar yaparak ilerlemekte ve bu şekilde okuduğu görülmektedir (Güneş, 2015). Okuması güçlü okuyucuların sıçraması daha geniş bir alanda olmaktadır ve duraklamalar kısıtlı sayıdadır. Göz okuma yaparken kelimeler ne kadar tanıdık gelirse bir sıçramada kavradığı alan da o kadar geniş olmaktadır. Kelimelere aşina olmayan göz okurken satır üzerinde gerilemeler yapmakta ve okunanı anlamlandırmayı güçleştirmekte, okumayı da yavaşlatmaktadır. Göz, okuma yaparken harfleri tek tek değil de gözün satırın bir bütününe kavraması okumayı hızlandırmaktadır (Yalçın, 2002). Okuma sırasında gözün satır üzerinde kayarak hareket etmediği, satır üzerinde sıçramalar yaparak ilerlediği görülmektedir.

Okuma sırasında önemli bir konu satır takibidir. Okumayı yeni öğrenen öğrenciler yani birinci sınıf öğrencileri okumanın ilk aşamalarında satır takibine gözleri alışık olmadığı için kalemle veya parmaklarıyla satır takibi yapabilmektedir (Baştuğ, 2021). Bazı öğrenciler ilk okuma dönemlerinde okudukları yeri çok sık kaybedebilir durumdaysa öğretmen satırı parmakla takip etmesi için yönlendirebilmektedir. Öğrenci için bu yöntem bir kolaylıkmiş gibi görülebilmektedir (Taşkaya, 2019). Çocuğun satırı parmakla takip ederek okumasının bir nedeni, konuşmadaki sözcükleri yazılı sözcüklerle eşleştirmeye çalışmasıdır (Morris, Bloodgood, Lomax ve Perney, 2003). Küçük çocuklar ve çok zayıf okuyucular genellikle sırayla her kelimeyi parmakla işaret etmektedirler. Bu desteğin çoğu zihinseldir. Bazı insanlar, gözlerini yönlendirmek için her kelimeye parmaklarını doğrultma alışkanlığı içindedir. Bu gerçekleştiğinde okuyucu zihinsel bir koltuk değneğiyle kendini desteklemekte, zihnen konsantre olma çabasına ekstra bir destek vermektedir (Lakshmi ve Rao, 2006). İlkokul öğrencilerinin çeşitli nedenlerle parmakla satır takibi yaptığı görülmektedir. Bunun bir diğer nedeni öğrencinin okuma sırasında satırı ve kelimeyi kaçırmak istememesidir. Bir başka ifadeyle okuduğu yeri atlayarak başka bir satıra veya kelimeye geçmek istememesidir.

İlk zamanlarda parmakla satır takibi normal karşılanmış olsa bile sonraki süreçte alışkanlık haline gelmesinin sakıncaları vardır (Kardaş, 2020). Satırı parmakla takip etmek ilk başlarda öğrenciye bir destek olabilmektedir. Ancak okuyucunun okuması geliştikçe artık satırı parmakla takibin yerini göz almaya başlamalıdır. Aksi halde hem okuma hem de anlamada okuyucu sorunlar yaşayabilmektedir. Bu yüzden okumayı geliştirme çalışmalarına geçildiğinde öğrencinin satırı parmakla takibinin bırakılması gerekmektedir (Baştuğ, 2021). Parmakla satırı takip etmek hızlı okumayı yavaş hale getireceği için istenen bir durum değildir. Öğretmen bu durumun takipçisi olmalı ve satırın gözle takip edilmesine öğrencileri sevk etmelidir (Taşkaya, 2019). Eğer satırı öğrenci parmağıyla takip etmeyi alışkanlık haline getirdiyse yaşadığı başlıca sorun yavaş okuma ve okuduğunu istediği seviyeye getirememesi, zihinde anlamlandırılmama durumuyla karşı karşıya gelmektedir (Kardaş, 2020). Öğrenci parmağını kelimedeki kelimeye hareket ettirdikçe hızlı okumayı engelleyen faktörlerden biri olan tek tek kelime okuma engeli meydana gelmektedir. Satırın kalemle de takip edilmesi aynı sakıncaları doğurmaktadır (Güneş, 1997). İnsanın eli, aklın yapabileceği hızda hareket edemez. Ayrıca parmağın kelimeleri işaret ederek mekanik hareketiyle hızın düşürülmesi, öğrencinin dikkatini yanlış şeye odaklamasına neden olmaktadır (Lakshmi ve Rao, 2006). Satırı parmakla takip etmek hızlıca giden gözleri engelleyerek göz beyin ve beyin algılama koordinasyonunu sekteye uğratarak okuma hızını düşürmesine sebep olmaktadır (Güneş, 1997). Parmak gözler kadar hızlı hareket edemez. Okur, yürürken kendini desteklemek için koltuk değneği kullanan bir hasta gibi buna belirli bir bağımlılık yüklemektedir. Hasta bir kişinin koltuk değneği kullanması haklı iken, sağlıklı bir kişinin koltuk değneği kullanması mümkün değildir. Bir kişinin okuyabileceği hız, yalnızca parmak hareketi kadar hızlı olmaktadır (Lakshmi ve Rao, 2006). Okurken kelimeleri teker teker okumak, bir kelimeye takılmak, okuma yaparken gereksiz hareketler yapmak (dilin ağız içinde oynatılması, içten seslendirilme, baş, boyun, kol hareketi, sağ, sola bakma), okurken parmağıyla satırı takip etmesi, okuma hızını etkileyen faktörlerdendir (Kırkkılıç, 2014). Parmakla satır takibinin okumayı yavaşlattığı anlaşılmaktadır.

Sesli okumayı, okunanın ses ile ifade edilmesi olarak tanımlamak mümkündür. Bir başka şekilde, yazının ses ile ifade edilmesi olarak da belirtmek mümkündür. İlkokulun ilk yıllarında öğrencilere sesli okuma daha fazla yaptırılmaktadır. İlkokul üçüncü ve dördüncü sınıftan itibaren, hatta ortaokul ve lise yıllarında sesli okuma oranı azalmakta, sessiz okuma oranı artmaktadır. İlkokulun ilk yıllarında sesli okumanın daha fazla kullanılmasının nedenlerinden biri, öğrencinin okuma gelişiminin izlenebilmesidir. Sesli okuma ile ayrıca öğrencinin okuma yanlışları belirlenmekte ve düzeltilebilmektedir. Güneş'e (2015) göre sesli okumada ilkökul öğrencilerinin yıl sonuna kadar dakikada okuması ön görülen kelime sayıları şu şekildedir: birinci sınıfın sonunda 60 kelime, ikinci sınıfın sonunda 80 kelime, üçüncü sınıfın sonunda 100 kelime, dördüncü sınıfın sonunda 120 kelimedir. Bu rakamlar ortalama üç heceli kelimelerin okunduğu varsayıldığında gerçekleşmektedir.

Bu araştırmanın amacı sesli okuma yaparken parmakla satır takibinin ilkökul öğrencilerinin okuma hızına etkisini incelemektir. Araştırmanın problemi "Sesli okuma yaparken satırı parmakla takibin ilkökul öğrencilerinin okuma hızına etkisi nedir?" olarak belirlenmiştir. Alt problemler şunlardır:

1. İlkokul öğrencilerinin sesli okuma yaparken parmakla satır takibi yapma oranı nedir?
2. İlkokul öğrencilerinin bir dakikada sesli okuma hızı kaç kelime ve harftir?
3. İlkokul öğrencilerinin sesli okuma yaparken parmakla satır takibi okuma hızına etki etmekte midir?

Yapılan araştırmanın ilkökul öğrencilerinin yüzde kaçının sesli okuma yaparken parmakla satır takibi yaptığını ortaya koyması bakımından önemli olduğu düşünülmektedir. Bunun yanı sıra parmakla

satır takibinin sesli okuma hızını yüzde kaç düşürdüğünü belirlemesi açısından önemlidir. Bu araştırmanın en önemli sınırlılığı sadece bir ildeki öğrencilerden veri toplanmış olmasıdır.

Okuma sırasında yapılan parmakla satır takibine ilişkin çeşitli araştırmalar yapıldığı görülmektedir. Bu araştırmalar incelendiğinde iki türde çalışmalara rastlanmaktadır. Bunlardan ilki parmakla satır takibini okuma hatası olarak inceleyen derleme türünde araştırmalardır: Coşkun (2003), Gülerer ve Batur (2004), Lane ve Wright (2007). İkincisi öğrencilerin parmakla satır takip oranını belirten tarama türünde araştırmalardır: Akyol ve Kodan (2016), Alyıldız (2011), Bay (2010), Bilge ve Sağır (2017), Bulut ve Kuşdemir (2017), Çeliktürk Sezgin ve Akyol (2015), Demir, Camuzcu ve Yiğit (2011), Demirkol ve Girmen (2023), Karasakaloğlu ve Saraçlı Çelik (2018), Mesmer ve Lake (2010), Özer ve Dedeoğlu (2014), Sarıpınar ve Erden (2010), Seçkin Yılmaz ve Baydık (2017), Ulu ve Başaran (2013), Yamaç (2011), Yüksel (2010).

2. YÖNTEM

2.1. Araştırma Modeli

Bu araştırma nicel araştırma yöntemlerinden tarama yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Tarama araştırmaları nicel araştırma yöntemlerinden en sık kullanılan yöntemdir (Muijs, 2004). Tarama yöntemi bir konu hakkında katılan kişilerin görüşlerinin, ilgilerinin, yeteneklerinin, becerilerinin, tutumlarının niceliksel olarak belirlendiği ve diğer araştırmalara göre daha büyük örneklem üzerinde çalışılan araştırmalardır (Ary, Jacobs ve Sorensen, 2010; Creswell, 2014).

2.2. Evren ve Örneklem

Bu çalışmanın evrenini Yozgat ili Boğazlıyan ilçesinde öğrenim gören ilkökul öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklemini Yozgat ili Boğazlıyan ilçe merkezinde bir devlet okulu ve Yozgat ili Boğazlıyan ilçesi Yamaçlı kasabasında bir devlet okulunda öğrenim gören toplamda 367 ilkökul öğrencisi oluşturmaktadır. Örneklemin belirlenmesinde olasılık temelli basit rastgele örnekleme tekniği kullanılmıştır. Bu teknikte örneklem tamamen rastgele evreni temsil edilebileceği öngörülenler arasından seçilmektedir. Yozgat ili Boğazlıyan ilçesinde bir merkez bir taşra olmak üzere iki ayrı torbaya bütün okul isimleri yazılarak rastgele birer okul çekilmiştir. Örneklemden ilkökul öğrencilerinden 91 öğrenci birinci sınıf, 95 öğrenci ikinci sınıf, 90 öğrenci üçüncü sınıf, 91 öğrenci dördüncü sınıf olmak üzere toplam 367 ilkökul öğrencisinden veri toplanmıştır. Her sınıf seviyesinden yakın sayıda öğrenci olmasına dikkat edilmiştir.

2.3. Veri Toplama Araçları

Veri toplama aracı olarak Milli Eğitim Bakanlığı tarafından öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılan ilkökul ikinci sınıf Türkçe çalışma kitabından bir okuma parçası kullanılmıştır. Avcı, Argün ve Çelik (2020) tarafından yazılan çalışma kitabındaki “Gökyüzü Macerası” başlıklı metin öğrencilere bir dakika süre tutularak okutulmuştur. Öğrencilerin sınıf düzeyi, bir dakikada okuduğu kelime ve harf sayısı, öğrencinin satırı parmakla takip etme durumu, öğrencinin satırı parmakla takip etmeme durumu veri toplama aracı formuna kaydedilmiştir.

2.4. Verilerin Toplanması

Avcı, Argün ve Çelik (2020) tarafından yazılan, ilkokul 2. sınıf Türkçe çalışma kitabından “Gökyüzü Macerası” başlıklı metin öğrencilere sesli olarak okutulmuş ve 2022 yılının Mayıs ayı içerisinde veriler toplanmıştır. Veriler Yozgat ili Boğazlıyan ilçe merkezinde bir devlet okulu ve Yozgat ili Boğazlıyan ilçesi Yamaçlı kasabasında bulunan bir devlet okulunun toplam 367 ilkokul öğrencisinden toplanmıştır. “Gökyüzü Macerası” başlıklı metin, sınıf öğretmeni tarafından, her bir öğrenciye ayrı ayrı sesli olarak okutulmuştur. Araştırmacılar öncelikle sınıf öğretmenine süreci anlatmıştır. Sınıf öğretmeni öğrencilerin yanına oturarak öğrencilere sınıf listesindeki sırasına göre metni sesli olarak okutmuştur. Diğer öğrenciler ödevlendirilmiştir. Öğrenciler metni sesli olarak okumaya başlayınca kronometre başlatılmıştır. Bir dakika sonunda öğrencilerin sesli okumaları durdurulmuştur. Öğrencinin bir dakikada okuduğu kelime sayısı not edilmiştir. Aynı zamanda öğrencinin satırı parmakla takip etme veya satırı parmağıyla takip etmeme durumu gözlenerek kaydedilmiştir.

2.5. Verilerin Analizi

Verilerin analizi için betimsel istatistiklerden frekans, yüzde ve ortalama; çıkarımsal istatistiklerden t-testi kullanılmıştır (Büyüköztürk, 2012). Verilerin analizi sürecinde SPSS programından yararlanılmıştır. Programa, öğrencilerin sınıf seviyeleri, satırı parmakla takibi ve satırı gözle takibi, dakikada okudukları kelime, harf sayısı girilmiştir. Çıkarımsal istatistiğin parametrik veya nonparametrik biçimde yapılmasına karar vermek amacıyla, öncelikle verilerin normal dağılım gösterip göstermediğine bakılmıştır. Normal dağılıma bakmak amacıyla çarpıklık katsayısı incelenmiş, dağılım eğrisine bakılmış, Kolmogorov-Smirnov testi yapılmıştır. Yapılan Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda $p > .05$ bulunmuştur. Bir başka ifadeyle, verilerin normal dağılım gösterdiği anlaşılmaktadır. Büyüköztürk (2012), Kolmogorov-Smirnov testinin $p > .05$ olması durumunda parametrik istatistiklerin kullanılması gerektiğini belirtmektedir. Bu nedenle parametrik istatistiklerden bağımsız örneklem için t-testi kullanılmıştır.

2.6. Araştırma Etiği

Araştırmanın verileri toplanmadan, öncelikli olarak Yozgat Bozok Üniversitesi Etik Komisyonundan 18.05.2022 tarihli Karar No:33/23 sayılı izin alınmıştır. Araştırma ve yayın etiğine uyulmuştur. Uygulama yapılacak sınıfların öğretmenleri, öğrencileri ve velileri uygulamanın içeriği ile ilgili bilgilendirilmiştir ve gönüllü katılımcılar ile araştırma gerçekleştirilmiştir.

3. BULGULAR

Bulgular araştırmanın alt problemleri ele alınarak yorumlanmıştır. Araştırmanın alt problemleri kapsamında aşağıdaki bulgular belirtilmektedir:

1. İlkokul öğrencilerinin sesli okuma yaparken parmakla satır takibi yapma oranı.
2. İlkokul öğrencilerinin bir dakikada sesli okuma kelime ve harf sayısı.
3. İlkokul öğrencilerinin sesli okuma yaparken parmakla satır takibinin okuma hızına etkisi.

3.1. İlkokul Öğrencilerinin Sesli Okuma Yaparken Parmakla Satır Takibi Yapma Oranı

Araştırmanın ilk alt problemi “1. İlkokul öğrencilerinin sesli okuma yaparken parmakla satır takibi yapma oranı nedir?” sorusudur. Bu alt problem kapsamında ilkökul öğrencilerinin gözle ve parmakla satır takip oranları Tablo 1'de verilmektedir.

Tablo 1: İlkokul Öğrencilerinin Sesli Okuma Yaparken Parmakla Satır Takibi Yapma Oranı

Sınıf seviyesi	Gözle satır takibi			Parmakla satır takibi			Toplam	
	f	% sınıf seviyesi	% ilkökul öğrencileri	f	% sınıf seviyesi	% ilkökul öğrencileri	f	%
1. sınıf	78	86	21	13	14	4	91	25
2. sınıf	74	78	20	21	22	6	95	26
3. sınıf	63	70	17	27	30	7	90	24
4. sınıf	80	88	22	11	12	3	91	25
İlkokul öğrencileri toplam	295		80	72		20	367	100

Tablo 1 incelendiğinde, ilkökul birinci sınıf öğrencilerinin %86'sının sesli okuma yaparken satırı sadece gözüyle, %14'ünün sesli okuma yaparken satırı parmakla takip ettiği görülmektedir. İlkokul ikinci sınıf öğrencilerinin %78'inin sesli okuma yaparken satırı sadece gözüyle, %22'sinin sesli okuma yaparken satırı parmakla takip ettiği görülmektedir. İlkokul üçüncü sınıf öğrencilerinin %70'inin sesli okuma yaparken satırı sadece gözüyle, %30'unun sesli okuma yaparken satırı parmakla takip ettiği görülmektedir. İlkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin %88'inin sesli okuma yaparken satırı sadece gözüyle, %12'sinin sesli okuma yaparken satırı parmakla takip ettiği görülmektedir. İlkokul öğrencilerinin %80'inin sesli okuma yaparken satırı sadece gözüyle, %20'sinin sesli okuma yaparken satırı parmakla takip ettiği görülmektedir. Tablo 1 incelendiğinde birinci sınıfta parmakla satır takibi oranı %14, ikinci sınıfta %22, üçüncü sınıfta %30, dördüncü sınıfta ise %12 olarak görülmektedir. Birinci sınıftan üçüncü sınıfa doğru parmakla satır takibi oranında artış görülürken, dördüncü sınıfta dikkate değer bir azalış olduğu anlaşılmaktadır.

3.2. İlkokul Öğrencilerinin Bir Dakikada Sesli Okuma Kelime ve Harf Sayısı

Araştırmanın ikinci alt problemi “2. İlkokul öğrencilerinin bir dakikada sesli okuma hızı kaç kelime ve harftir?” sorusudur. Bu alt problem kapsamında ilkökul öğrencilerinin bir dakikada sesli olarak okudukları kelime ve harf sayıları Tablo 2'de verilmektedir.

Tablo 2: İlkokul Öğrencileri Bir Dakikada Sesli Okuma Kelime ve Harf Sayıları

	Sınıf seviyesi	N	Ortalama	Standart sapma	Standart hata	Minimum	Maksimum
Kelime sayısı	1. sınıf	91	52,89	20,21	2,11	13	93
	2. sınıf	95	70,49	29,76	3,05	12	125
	3. sınıf	90	74,46	31,00	3,26	10	133
	4. sınıf	91	88,37	31,53	3,30	14	165
	İlkokul öğrencileri	367	71,53	31,07	1,62	10	165
Harf sayısı	1. sınıf	91	343,93	131,72	13,80	75	592
	2. sınıf	95	455,01	185,52	19,03	72	786
	3. sınıf	90	478,30	194,56	20,50	60	828
	4. sınıf	91	565,60	195,07	20,44	83	1053

İlkokul öğrencileri	367	460,60	194,62	10,15	60	1053
---------------------	-----	--------	--------	-------	----	------

Tablo 2 incelendiğinde ilkokul birinci sınıf öğrencilerinin bir dakikada sesli olarak 52,89 kelime, 343,93 harf okudukları görülmektedir. İlkokul ikinci sınıf öğrencilerinin bir dakikada sesli olarak 70,49 kelime, 455,01 harf okudukları anlaşılmaktadır. İlkokul üçüncü sınıf öğrencilerinin bir dakikada sesli olarak 74,46 kelime, 478,30 harf okudukları belirlenmiştir. İlkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin bir dakikada sesli olarak 88,37 kelime, 565,60 harf okudukları görülmektedir. İlkokul öğrencilerinin bir dakikada sesli olarak 71,53 kelime, 460,60 harf okudukları anlaşılmaktadır. İlkokul öğrencilerinin bir dakikada sesli olarak en düşük 10 kelime, 60 harf okudukları belirlenmiştir. İlkokul öğrencilerinin bir dakikada sesli olarak en fazla 165 kelime, 1053 harf okudukları görülmektedir.

3.3. İlkokul Öğrencilerinin Sesli Okuma Yaparken Parmakla Satır Takibinin Okuma Hızına Etkisi

Araştırmanın üçüncü alt problemi “3. İlkokul öğrencilerinin sesli okuma yaparken parmakla satır takibi okuma hızına etki etmekte midir?” sorusudur. Bu alt problem kapsamında ilkokul öğrencilerinin bir dakikada sesli olarak okudukları kelime ve harf sayılarına ilişkin bağımsız gruplar için t testi sonuçları Tablo 3’te verilmektedir.

Tablo 3: İlkokul Öğrencilerinin Sesli Okuma Yaparken Parmakla Satır Takibinin Okuma Hızına Etkisi

Sınıf seviyesi	Kelime/harf sayısı	Satır takibi	N	Ortalama (\bar{x})	Std. Sapma (s)	t	p
1. sınıf	Kelime sayısı	Gözle satır takibi yapan öğrenciler	78	54,05	21,26	1,34	0,181
		Parmakla satır takibi yapan öğrenciler	13	45,92	10,11		
	Harf sayısı	Gözle satır takibi yapan öğrenciler	78	350,58	138,68	1,18	0,240
		Parmakla satır takibi yapan öğrenciler	13	304,00	68,53		
2. sınıf	Kelime sayısı	Gözle satır takibi yapan öğrenciler	74	76,56	29,99	4,02	0,000
		Parmakla satır takibi yapan öğrenciler	21	49,09	16,16		
	Harf sayısı	Gözle satır takibi yapan öğrenciler	74	492,58	186,12	3,98	0,000
		Parmakla satır takibi yapan öğrenciler	21	322,61	108,12		
3. sınıf	Kelime sayısı	Gözle satır takibi yapan öğrenciler	63	76,69	29,69	1,04	0,300
		Parmakla satır takibi yapan öğrenciler	27	69,25	33,87		
	Harf sayısı	Gözle satır takibi yapan öğrenciler	63	492,49	185,73	1,05	0,293
		Parmakla satır takibi yapan öğrenciler	27	445,18	213,74		
4. sınıf	Kelime sayısı	Gözle satır takibi yapan öğrenciler	80	90,13	31,34	1,40	0,151
		Parmakla satır takibi yapan öğrenciler	11	75,54	31,40		
	Harf sayısı	Gözle satır takibi yapan öğrenciler	80	576,75	193,28	1,47	0,143
		Parmakla satır takibi yapan öğrenciler	11	484,54	197,85		
İlkokul öğrencileri	Kelime sayısı	Gözle satır takibi yapan öğrenciler	295	74,32	31,16	3,52	0,000
		Parmakla satır takibi yapan öğrenciler	72	60,12	28,13		
	Harf sayısı	Gözle satır takibi yapan öğrenciler	295	477,84	194,96	3,48	0,001
		Parmakla satır takibi yapan öğrenciler	72	389,95	177,68		

Tablo 3 incelenirken kelime sayısı ile harf sayısı t testi sonuçları birbirine çok yakın olduğundan, harf sayısı sonuçlarına değinilmemiştir. Sadece kelime sonuçları açıklanmıştır. Tablo 3 incelendiğinde, sesli okuma yaparken gözle satır takibi yapan ilkokul birinci sınıf öğrencilerinin bir dakikada 54,05 kelime okuduğu görülmektedir. Sesli okuma yaparken parmakla satır takibi yapan ilkokul birinci sınıf öğrencilerinin bir dakikada 45,92 kelime okuduğu anlaşılmaktadır. İlkokul birinci sınıf öğrencilerinde gözle satır takibi yapan öğrencilerin parmakla satır takibi yapan öğrencilerden daha fazla kelime okudukları görülmektedir. Bağımsız gruplar için t testi sonucunda, sesli okuma yaparken gözle satır takibi yapan ilkokul birinci sınıf öğrencilerinin bir dakikada okuduğu kelime sayısı ile sesli okuma yaparken parmakla satır takibi yapan ilkokul birinci sınıf öğrencilerinin bir dakikada okuduğu kelime sayısının birbirinden anlamlı olarak farklılık göstermediği anlaşılmaktadır, $t_{90}=1,34$, $p>0,05$.

Tablo 3 incelendiğinde, sesli okuma yaparken gözle satır takibi yapan ilkokul ikinci sınıf öğrencilerinin bir dakikada 76,56 kelime okuduğu görülmektedir. Sesli okuma yaparken parmakla satır takibi yapan ilkokul ikinci sınıf öğrencilerinin bir dakikada 49,09 kelime okuduğu anlaşılmaktadır. İlkokul ikinci sınıf öğrencilerinde gözle satır takibi yapan öğrencilerin parmakla satır takibi yapan öğrencilerden daha fazla kelime okudukları görülmektedir. Bağımsız gruplar için t testi sonucunda, sesli okuma yaparken gözle satır takibi yapan ilkokul ikinci sınıf öğrencilerinin bir dakikada okuduğu kelime sayısı ile sesli okuma yaparken parmakla satır takibi yapan ilkokul ikinci sınıf öğrencilerinin bir dakikada okuduğu kelime sayısının birbirinden anlamlı olarak farklılık gösterdiği anlaşılmaktadır, $t_{94}=4,02$, $p<0,05$. Sesli okuma yaparken gözle satır takibi yapan ilkokul ikinci sınıf öğrencilerinin bir dakikada okuduğu kelime sayısı, sesli okuma yaparken parmakla satır takibi yapan ilkokul ikinci sınıf öğrencilerinin bir dakikada okuduğu kelime sayısından pozitif yönde anlamlı farklılık göstermektedir. Bu durumda, ilkokul ikinci sınıf öğrencilerinde parmakla satır takibi yapmanın öğrencilerin sesli okuma hızında negatif yönde anlamlı bir azalışa neden olduğunu söylemek mümkündür.

Tablo 3 incelendiğinde, sesli okuma yaparken gözle satır takibi yapan ilkokul üçüncü sınıf öğrencilerinin bir dakikada 76,69 kelime okuduğu görülmektedir. Sesli okuma yaparken parmakla satır takibi yapan ilkokul üçüncü sınıf öğrencilerinin bir dakikada 69,25 kelime okuduğu anlaşılmaktadır. İlkokul üçüncü sınıf öğrencilerinde gözle satır takibi yapan öğrencilerin parmakla satır takibi yapan öğrencilerden daha fazla kelime okudukları görülmektedir. Bağımsız gruplar için t testi sonucunda, sesli okuma yaparken gözle satır takibi yapan ilkokul üçüncü sınıf öğrencilerinin bir dakikada okuduğu kelime sayısı ile sesli okuma yaparken parmakla satır takibi yapan ilkokul üçüncü sınıf öğrencilerinin bir dakikada okuduğu kelime sayısının birbirinden anlamlı olarak farklılık göstermediği anlaşılmaktadır, $t_{89}=1,04$, $p>0,05$.

Tablo 3 incelendiğinde, sesli okuma yaparken gözle satır takibi yapan ilkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin bir dakikada 90,13 kelime okuduğu görülmektedir. Sesli okuma yaparken parmakla satır takibi yapan ilkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin bir dakikada 75,54 kelime okuduğu anlaşılmaktadır. İlkokul dördüncü sınıf öğrencilerinde gözle satır takibi yapan öğrencilerin parmakla satır takibi yapan öğrencilerden daha fazla kelime okudukları görülmektedir. Bağımsız gruplar için t testi sonucunda, sesli okuma yaparken gözle satır takibi yapan ilkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin bir dakikada okuduğu kelime sayısı ile sesli okuma yaparken parmakla satır takibi yapan ilkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin bir dakikada okuduğu kelime sayısının birbirinden anlamlı olarak farklılık göstermediği anlaşılmaktadır, $t_{90}=1,40$, $p>0,05$.

Tablo 3 incelendiğinde, sesli okuma yaparken gözle satır takibi yapan ilkokul öğrencilerinin bir dakikada 74,32 kelime okuduğu görülmektedir. Sesli okuma yaparken parmakla satır takibi yapan ilkokul öğrencilerinin bir dakikada 60,12 kelime okuduğu anlaşılmaktadır. İlkokul öğrencilerinde gözle satır takibi yapan öğrencilerin parmakla satır takibi yapan öğrencilerden daha fazla kelime okudukları görülmektedir. İlkokul öğrencilerinin sesli okuma yaparken parmakla satır takibi yapması, sesli okuma hızını %19 oranında yavaşlatmaktadır. Bağımsız gruplar için t testi sonucunda, sesli okuma yaparken gözle satır takibi yapan ilkokul öğrencilerinin bir dakikada okuduğu kelime sayısı ile sesli okuma yaparken parmakla satır takibi yapan ilkokul öğrencilerinin bir dakikada okuduğu kelime sayısının birbirinden anlamlı olarak farklılık gösterdiği anlaşılmaktadır, $t_{366}=3,52$, $p<0,05$. Sesli okuma yaparken gözle satır takibi yapan ilkokul öğrencilerinin bir dakikada okuduğu kelime sayısı, sesli okuma yaparken parmakla satır takibi yapan ilkokul öğrencilerinin bir dakikada okuduğu kelime sayısından pozitif yönde anlamlı farklılık göstermektedir. Bu durumda, ilkokul öğrencilerinde parmakla satır takibi yapmanın öğrencilerin sesli okuma hızında negatif yönde anlamlı bir azalışa neden olduğunu söylemek

mümkündür. Hesaplanan Cohen d değeri, $d=0,47$ 'dir. Bu sonuç, gözle satır takibi yapan ilkökul öğrencilerinin bir dakikada okudukları kelime sayısı ile parmakla satır takibi yapan ilkökul öğrencilerinin bir dakikada okudukları kelime sayısı arasındaki farkın 0,47 standart sapma kadar olduğunu göstermektedir. Hesaplanan Cohen $d=0,47$ değeri incelendiğinde, gözle satır takibi sesli okuma kelime sayısı ile parmakla satır takibi sesli okuma kelime sayısı küçük düzeyde farklılaşmıştır.

4. TARTIŞMA ve SONUÇ

Yapılan bu araştırmada parmakla satır takibinin ilkökul öğrencilerinin sesli okuma hızına etkisi incelenmektedir. Araştırma sonucunda öncelikle ilkökul öğrencilerinin parmakla satır takibi yapma oranları verilmektedir. İlkokul birinci sınıf öğrencilerinin %86'sının sesli okuma yaparken satırı sadece gözüyle, %14'ünün sesli okuma yaparken satırı parmakla takip ettiği sonucuna varılmıştır. İlkokul ikinci sınıf öğrencilerinin %78'inin sesli okuma yaparken satırı sadece gözüyle, %22'sinin sesli okuma yaparken satırı parmakla takip ettiği belirlenmiştir. İlkokul üçüncü sınıf öğrencilerinin %70'inin sesli okuma yaparken satırı sadece gözüyle, %30'unun sesli okuma yaparken satırı parmakla takip ettiği anlaşılmıştır. İlkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin %88'inin sesli okuma yaparken satırı sadece gözüyle, %12'sinin sesli okuma yaparken satırı parmakla takip ettiği tespit edilmiştir. İlkokul öğrencilerinin %80'inin sesli okuma yaparken satırı sadece gözüyle, %20'sinin sesli okuma yaparken satırı parmakla takip ettiği sonucuna varılmıştır. Veriler toparlanacak olursa, birinci sınıfta parmakla satır takibi oranı %14, ikinci sınıfta %22, üçüncü sınıfta %30, dördüncü sınıfta ise %12 olarak belirlenmiştir. Birinci sınıftan üçüncü sınıfa doğru parmakla satır takibi oranında artış görülürken, dördüncü sınıfta dikkate değer bir azalış olduğu anlaşılmaktadır. Bay (2010), Demir, Camuzcu ve Yiğit (2011) tarafından yapılan araştırmaların sonucunda ilkökul birinci sınıf öğrencilerinin yaklaşık %50 oranında okuma yaparken metni parmak veya el, kol ile izlediği saptanmıştır. Yapılan araştırma sonucunda ise bu oran %14 olarak belirlenmiştir. Bulut ve Kuşdemir (2017) tarafından yapılan araştırma sonucunda ilkökul öğrencilerinin kitabın satırlarını kalem veya parmak ile takip etme oranı %75 olarak tespit edilmiştir. Yapılan araştırma sonucunda ise bu oran %20 olarak belirlenmiştir. Bu araştırma sonucuyla benzerlik gösterecek şekilde Akyol ve Kodan (2016), Alyıldız (2011), Çeliktürk Sezgin ve Akyol (2015), Karasakaloğlu ve Saraçlı Çelik (2018), Morris, Bloodgood, Lomax ve Perney (2003), Özer ve Dedeoğlu (2014), Sarıpınar ve Erden (2010), Seçkin Yılmaz ve Baydık (2017), Ulu ve Başaran (2013), Vidin (2013), Yamaç (2011) tarafından yapılan araştırmalarda ilkökul öğrencilerinde okuma yaparken parmakla satır takibi tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra Bilge ve Sağır (2017) tarafından yapılan araştırma sonucunda ortaokul öğrencilerinde parmakla satır takibi belirlenmiştir.

Araştırma sonucunda ulaşılan ikinci sonuç ilkökul öğrencilerinin bir dakikada sesli olarak 71,53 kelime, 460,60 harf okudukları belirlenmiştir. İlkokul öğrencilerinin bir dakikada sesli olarak en düşük 10 kelime, 60 harf okudukları tespit edilmiştir. İlkokul öğrencilerinin bir dakikada sesli olarak en fazla 165 kelime, 1053 harf okudukları görülmektedir. Güneş'e (2015) göre sesli okumada ilkökul öğrencilerinin yıl sonuna kadar dakikada okuması ön görülen kelime sayıları: birinci sınıfın sonunda 60 kelime, ikinci sınıfın sonunda 80 kelime, üçüncü sınıfın sonunda 100 kelime, dördüncü sınıfın sonunda 120 kelimedir. Bu rakamlar ortalama üç heceli kelimelerin okunduğu varsayıldığında gerçekleşmektedir. Yapılan araştırma sonuçlarının Güneş (2015) tarafından belirtilen kelime sayısından düşük olduğu anlaşılmaktadır.

Araştırmada ulaşılan bir diğer sonuç, sesli okuma sırasında parmakla satır takibinin okuma hızına etkisine yöneliktir. Sesli okuma yaparken gözle satır takibi yapan ilkökul birinci sınıf öğrencilerinin bir dakikada 54,05 kelime, parmakla satır takibi yapan birinci sınıf öğrencilerinin 45,92 kelime okuduğu

belirlenmiştir. Sesli okuma yaparken gözle satır takibi yapan ilkökul birinci sınıf öğrencilerinin bir dakikada okuduğu kelime sayısı ile parmakla satır takibi yapan birinci sınıf öğrencilerinin okuduğu kelime sayısının birbirinden anlamlı olarak farklılık göstermediği anlaşılmaktadır. Gözle satır takibi yapan ikinci sınıf öğrencilerinin 76,56 kelime, parmakla satır takibi yapan ilkökul ikinci sınıf öğrencilerinin 49,09 kelime okuduğu anlaşılmaktadır. Sesli okuma yaparken gözle satır takibi yapan ilkökul ikinci sınıf öğrencilerinin bir dakikada okuduğu kelime sayısı, sesli okuma yaparken parmakla satır takibi yapan ilkökul ikinci sınıf öğrencilerinin bir dakikada okuduğu kelime sayısından pozitif yönde anlamlı farklılık göstermektedir. Bu durumda, ilkökul ikinci sınıf öğrencilerinde parmakla satır takibi yapmanın öğrencilerin sesli okuma hızında negatif yönde anlamlı bir azalışa neden olduğunu söylemek mümkündür. Sesli okuma yaparken gözle satır takibi yapan ilkökul üçüncü sınıf öğrencilerinin bir dakikada 76,69 kelime, parmakla satır takibi yapan üçüncü sınıf öğrencilerinin 69,25 kelime okuduğu anlaşılmaktadır. Sesli okuma yaparken gözle satır takibi yapan ilkökul üçüncü sınıf öğrencilerinin bir dakikada okuduğu kelime sayısı ile parmakla satır takibi yapan üçüncü sınıf öğrencilerinin bir dakikada okuduğu kelime sayısının birbirinden anlamlı olarak farklılık göstermediği anlaşılmaktadır. Sesli okuma yaparken gözle satır takibi yapan ilkökul dördüncü sınıf öğrencilerinin bir dakikada 90,13 kelime, parmakla satır takibi yapan dördüncü sınıf öğrencilerinin 75,54 kelime okuduğu anlaşılmaktadır. İlkokul dördüncü sınıf öğrencilerinde gözle satır takibi yapan öğrencilerin parmakla satır takibi yapan öğrencilerden daha fazla kelime okudukları sonucuna varılmıştır. Sesli okuma yaparken gözle satır takibi yapan ilkökul öğrencilerinin bir dakikada 74,32 kelime okuduğu belirlenmiştir. Sesli okuma yaparken parmakla satır takibi yapan ilkökul öğrencilerinin bir dakikada 60,12 kelime okuduğu anlaşılmaktadır. İlkokul öğrencilerinde gözle satır takibi yapan öğrencilerin parmakla satır takibi yapan öğrencilerden daha fazla kelime okudukları görülmektedir. İlkokul öğrencilerinin sesli okuma yaparken parmakla satır takibi yapması, sesli okuma hızını %19 oranında yavaşlatmaktadır. Sesli okuma yaparken gözle satır takibi yapan ilkökul öğrencilerinin bir dakikada okuduğu kelime sayısı, sesli okuma yaparken parmakla satır takibi yapan ilkökul öğrencilerinin bir dakikada okuduğu kelime sayısından pozitif yönde anlamlı farklılık göstermektedir. Bu durumda, ilkökul öğrencilerinde parmakla satır takibi yapmanın öğrencilerin sesli okuma hızında negatif yönde anlamlı bir azalışa neden olduğunu söylemek mümkündür. Yapılan diğer araştırma sonuçlarında parmakla satır takibinin okuma hızını yavaşlattığı belirtilmektedir. Baştuğ'a (2021) göre okuyucunun okuması geliştikçe artık satırı parmakla takibin yerini göz almaya başlamalıdır. Aksi halde hem okuma hem de anlamada okuyucu sorunlar yaşayabilmektedir. Taşkaya'ya (2019) ve Kırkkılıç'a (2014) göre parmakla satırı takip etmek hızlı okumayı yavaş hale getireceği için istenen bir durum değildir. Coşkun (2003), okuma sırasında metni parmakla takip etmenin okuma hızı ve anlama düzeyini etkilediğini belirtmektedir. Kardaş'a (2020) göre öğrenci parmağıyla takip etmeyi alışkanlık haline getirdiyse yaşadığı başlıca sorun yavaş okuma ve okuduğunu istediği seviyeye getirememesi, zihinde anlamlandırılmama durumuyla karşı karşıya gelmektedir. Güneş'e (1997) göre öğrenci parmağını kelimedenden kelimeye hareket ettirdikçe hızlı okumayı engelleyen faktörlerden biri olan tek kelime okuma engeli meydana gelmektedir. Satırı parmakla takip etmek hızlıca giden gözleri engelleyerek göz beyin ve beyin algılama koordinasyonunu sekteye uğratıp okuma hızını düşürmesine sebep olmaktadır. Lakshmi ve Rao'ya (2006), Mere'ye (2005) göre ilkökul birinci sınıfın başından itibaren okuyucunun gözleri okumayı öğrenmesi için yeterlidir ve kesinlikle bir parmak yardımı olmadan bir satır yazıyı takip edecek kadar beceriklidir.

Araştırma sonuçları kapsamında şu önerilerde bulunmaktadır:

- Sesli okumada parmakla satır takibi sesli okuma hızını azalttığından, parmakla satır takibi ilkokul öğrencilerine yaptırılmamalıdır. Bu konu ile ilgili olarak sınıf öğretmenlerinin ve velilerin öğrencileri uyarması gerekmektedir.
- Bu araştırma niceliksel tarama yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Özellikle ilkokul birinci sınıftan üçüncü sınıfa kadar parmakla satır takibinin neden arttığı ve dördüncü sınıfta neden önemli bir düşüş gösterdiğinin tespit edilmesi amacıyla karma yöntem araştırma yapılması önerilmektedir.
- Bu araştırma niceliksel araştırma yönteminde gerçekleştiği için öğrencilerin neden parmakla satır takibi yaptığı sorulamamıştır. Yapılacak araştırmalarda öğrencilerin neden parmakla satır takibi yaptıkları sorulabilir.
- Bu araştırma ilkokul seviyesinde yürütülmüştür. Yapılacak araştırmalarla ortaokul, lise, üniversite ve hatta yetişkinlerde parmakla satır takibi incelenebilir.
- Bu araştırmada sesli okuma sırasındaki parmakla satır takibi incelenmektedir. Yapılacak araştırmalarla sessiz okuma sırasındaki parmakla satır takibinin okuma hızına etkisi incelenebilir.
- Bu araştırmada sesli okuma sırasındaki parmakla satır takibinin okuma hızına etkisi incelenmektedir. Yapılacak araştırmalarla parmakla satır takibinin okuduğunu anlamaya etkisi incelenebilir.

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyanı

Çalışmada araştırmacıların çalışmaya sağladığı katkı oranı eşittir.

Destek ve Teşekkür Beyanı

Destek ve teşekkür beyanı bulunmamaktadır.

Çıkar Çatışması Beyanı

Çalışmada çıkar çatışması oluşturabilecek herhangi bir durum bulunmamaktadır.

KAYNAKLAR

- Akyol, H. (2021). *Programa uygun Türkçe öğretim yöntemleri* (11. basım). Ankara: Pegem Akademi.
- Akyol, H. ve Kodan, H. (2016). Okuma güçlüğünün giderilmesine yönelik bir uygulama: akıcı okuma stratejilerinin kullanımı. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35(2), 7-21. DOI: 10.7822/omuefd.35.2.1
- Alyıldız, A. (2011). *Ses temelli cümle yöntemi ile ilkokuma yazma öğretiminde öğrenci hatalarının incelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Ary, D., Jacobs, L. C. ve Sorensen, C. (2010). *Introduction to research in education* (eighth edition). Belmont: Nelson Education, Ltd.
- Avcı, A., Argün, B. ve Çelik, G. (2020). *İlkokul 2. sınıf Türkçe çalışma kitabı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Baştuğ, M. (2021). *Akıcı okumayı geliştirme*. Ankara: Pegem Akademi.
- Bay, Y. (2010). İlk okuma yazmayı öğrendiği yönteme göre ilköğretim ikinci sınıf öğrencilerinin okuma yazma hatalarının karşılaştırılması. *Milli Eğitim Dergisi*, 40(187), 23-38.
- Bilge, H. ve Sağır, M. (2017). Ortaokul öğrencilerinin okuma hatalarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *İhlara Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 77-88.
- Bulut, P. ve Kuşdemir, Y. (2017). İlkokul öğrencilerinde görülen sesli okuma hatalarının öğretmen gözlemleri ışığında değerlendirilmesi. *Okuma Yazma Eğitimi Araştırmaları*, 5(1), 1-14.
- Büyüköztürk, Ş. (2012). *Veri analizi el kitabı* (17. baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Çeliktürk Sezgin, Z. ve Akyol, H. (2015). Okuma güçlüğü olan dördüncü sınıf öğrencisinin okuma becerilerinin geliştirilmesi. *Turkish Journal of Education*, 4(2), 4-16. DOI: 10.19128/turje.181115
- Coşkun, E. (2003). Çeşitli değişkenlere göre lise öğrencilerinin etkili okuma becerileri ve bazı öneriler. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, (13), 101-130.
- Creswell, J. W. (2014). *Research desing: qualitative, quantitative and mixed method approaches* (4th edition). London: Sage Publications.
- Demir, S., Camuzcu, S. ve Yiğit, C. (2011). İlköğretim birinci sınıf öğrencilerinin çoklu zekâ profilleri ile okuma becerileri arasındaki ilişki. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(21), 92-109.
- Demirkol, S. ve Girmen, P. (2023). Dijital öykü çalışmalarının dil becerilerine yansımaları. *Anadolu University Journal of Education Faculty*, 7 (1), 33-63. DOI: 10.34056/aujef.1103190
- Gülerler, S. ve Batur, Z. (2004). Yanlış okuma tutum ve davranışları. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6 (2), 77-88.
- Güneş, F. (1997). *Okuma yazma öğretimi ve beyin teknolojisi*. Ankara: Ocak Yayınları.
- Güneş, F. (2015). *Etkinliklerle hızlı okuma ve anlama*. Ankara: Pegem Akademi.
- Karasakaloğlu, N. ve Saraçlı Çelik, S. (2018). Rehberle okuma yönteminin ilkokul öğrencilerinin dinlediğini anlama düzeyleriyle akıcı okuma becerilerine etkisi. *Turkish Studies Educational Sciences*, 13(19), 1083-1100. DOI : 10.7827/TurkishStudies.14096
- Kardaş, M. N. (2020). Okuma ve okuduğunu anlamının önündeki engeller. M. Kaya ve M. N. Kardaş (Ed.). *Okuma eğitimi*, (s. 101-125). Ankara: Pegem Akademi.
- Keskin, H. K. ve Akyol, H. (2014). Yapılandırılmış okuma yönteminin okuma hızı, doğru okuma ve sesli okuma prozodisi üzerindeki etkisi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 2(4), 107-119. DOI: 10.16916/aded.09329
- Kırkkılıç, A. (2014). Hızlı okuma nedir? A. Kırkkılıç ve H. Akyol (Ed.). *İlköğretimde Türkçe öğretimi* (4. baskı). (s. 377-430). Ankara: Pegem Akademi.
- Lakshmi, L. B. ve Rao, D. B. (2006). *Reading and comprehension*. New Delhi: Discovery Publishing House.
- Lane, H. B. ve Wright, T. L. (2007). Maximizing the effectiveness of reading aloud. *The Reading Teacher*, 60(7), 668-675. DOI:10.1598/RT.60.7.7
- Mere, C. (2005). *More than guided reading: finding the right instructional mix*. New York: Stenhouse Publishers.

- Mesmer, H. A. E. ve Lake, K. (2010). The role of syllable awareness and syllable-controlled text in the development of finger-point reading. *Reading Psychology*, 31(2), 176-201. DOI: 10.1080/02702710902754341
- Morris, D., Bloodgood, J. W., Lomax, R. G. ve Perney, J. (2003). Developmental steps in learning to read: a longitudinal study in kindergarten and first grade. *Reading Research Quarterly*, 38(3), 302-328. DOI: 10.1598/RRQ.38.3.1
- Muijs, D. (2004). *Doing quantitative research in education with spss*. London: Sage Publications Ltd.
- Özer, A. ve Dedeoğlu, H. (2014). Yanlış analizi envanterinin birinci sınıf öğrencilerinin okuma performanslarının değerlendirilmesinde kullanımı. *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi*, (16), 35-46.
- Sarıpınar, E. G. ve Erden, G. (2010). Okuma güçlüğünde akademik beceri ve duysal-motor işlevleri değerlendirme testlerinin kullanılabilirliği. *Türk Psikoloji Dergisi*, 25(65), 56-66.
- Seçkin Yılmaz, Ş. ve Baydık, B. (2017). Okuma performansı düşük olan ve olmayan ilkökullü öğrencilerinin okuma akıcılıkları. *İlköğretim Online*, 16(4), 1652-1671. DOI: 10.17051/ilkonline.2017.342983
- Taşkaya, S. M. (2019). İlk okuma yazma öğretiminde karşılaşılan sorunlar ve çözüm yolları. F. S. Kırmızı ve E. Ünal (Ed.). *İlk okuma yazma öğretimi*, (s. 233-292). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Ulu, M. ve Başaran, M. (2013). Video öz değerlendirme tekniğinin akıcı okuma becerisinin gelişimine etkisi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (38), 1-10.
- Vidin, G. (2013). *Bir ilkökullü ikinci sınıf öğrencisinin okuma yazma öğrenmesindeki güçlüklerin ve çözümüne yönelik çalışmanın etkililiğinin incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Yalçın, A. (2002). *Türkçe öğretim yöntemleri* (2. basım). Ankara: Akçağ Yayıncılık.
- Yamaç, A. (2014). İlkokul dördüncü sınıf düzeyinde bir öğrencinin sesli okuma akıcılığını artırmaya yönelik bir uygulama. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 23(2), 631-644.
- Yüksel, A. (2010). Okuma güçlüğü çeken bir öğrencinin okuma becerisinin geliştirilmesine yönelik bir çalışma. *Kuramsal Eğitim Bilim Dergisi*, 3(1), 124-134.

EXTENDED ABSTRACT

The aim of the study is to examine the effect of finger line tracking on reading speed of primary school students while reading aloud. First of all, it was determined how many words and letters were read by the student who followed the line with his finger and followed the line with his eyes while reading aloud. Quantitative survey model is used in the research. The problem of the research is “What is the effect of following the line with fingers while reading aloud on the reading speed of primary school students?” determined.

Sub-problems:

1. What is the rate of primary school students following lines with their fingers while reading aloud?
2. How many words and letters do primary school students read aloud in one minute?
3. Does following the lines with the fingers of primary school students while reading aloud affect their reading speed?

This research was carried out with the quantitative screening method. The universe of this study consists of primary school students studying in Boğazlıyan district of Yozgat province. The sample of the study consists of 367 primary school students from a public school in Boğazlıyan district center of Yozgat province and a public school in Yamaçlı town of Boğazlıyan district in Yozgat province.

As a data collection tool, a reading passage from the primary school 2nd grade Turkish workbook distributed free of charge to the students by the Ministry of National Education was used. The text titled “Sky Adventure” in the workbook written by Avcı, Argün, Çelik (2020) was read to the students for one minute. The grade level of the students, the number of words and letters read in one minute, the status of following the line with the finger, the situation of not following the line with the finger of the student were recorded in the data collection tool form.

The result of the research is that primary school students who follow the observation line while reading aloud read 74.32 words in a minute. It is understood that primary school students who clean lines with their fingers while reading aloud read 60.12 words in a minute. As a result of the t test for independent groups, it is understood that the number of primary school students who follow lines with their eyes while reading aloud, and the number of primary school students who follow lines with their fingers while reading aloud, show each one of them as a target. In this case, it is possible to say that following the lines with the fingers in primary school students causes a negative significant decrease in the reading speed of the students.

As a result of the research, primarily primary school students' rates of following lines with their fingers are given. While there is an increase in the rate of finger line tracking from the first grade to the third grade, it is understood that there is a remarkable decrease in the fourth grade. As a result of the research, it is seen that the second conclusion primary school students read aloud 71,53 words and 460,60 letters in one minute. It is seen that primary school students read aloud at least 10 words and 60 letters per minute. It is seen that primary school students read aloud at most 165 words and 1053 letters per minute.

The final conclusion reached in the research is about the effect of finger line tracking on reading speed while reading aloud. It is seen that primary school students who follow lines with their eyes while reading aloud read 74.32 words in a minute. It is understood that primary school students who follow the

lines with their fingers while reading aloud read 60.12 words in a minute. In primary school students, it is seen that the students who follow the lines with their eyes read more words than the students who follow the lines with their fingers. The number of words read in a minute by primary school students who follow lines with their eyes while reading aloud shows a positive significant difference from the number of words read in one minute by primary school students who follow lines with their fingers while reading aloud. In this case, it is possible to say that following the lines with the fingers in primary school students causes a negative significant decrease in the reading speed of the students.

Suggestions:

- Line tracing with fingers should not be performed by primary school students as it reduces the speed of reading aloud in oral reading. Classroom teachers and parents should warn students about this issue.
- Since this research was carried out in the quantitative research method, it was not asked why the students followed the lines with their fingers. In future studies, it may be asked why students follow lines with their fingers.
- This research was conducted at primary school level. With the researches to be done, finger line tracking can be examined in secondary school, high school, university and even adults.
- With further research, the effect of finger line tracking on reading comprehension can be examined.